

DOĞAKA
T.C. DOĞU AKDENİZ KALKINMA AJANSI
T.R. EASTERN MEDITERRANEAN DEVELOPMENT AGENCY

EXPO FUARLARI BİLGİ NOTU

İçindekiler

I. EXPO NEDİR?	3
i. EXPOLarın Ortak Hedefi?	3
ii. EXPO'nun Ev Sahibi Ülkeye Katkıları nelerdir?.....	4
iii. Expo Başvurusu Nereye Yapılır?.....	5
iv. Expo Düzenlemek İçin Gerekli Prosedürler Nelerdir?	6
v. Expo Kategorileri Nelerdir?	9
vi. Expo Daha Önce Hangi Şehirlerde Düzenlenmiştir?	9
• A1 Kategorisi Expolar	9
• A2-B1 ve B2 Kategorileri Expolar	10
II. EXPO VE TÜRKİYE	10
i. Antalya Expo	10
• Expo Antalya'nın Yerel Yapılanması nasıl olmuştur?	11
• Antalya EXPO Meclisi Kimlerden Oluşmuştur?	11
• Antalya EXPO 2016 İcra Kurulu Kimlerden Oluşmuştur?	12
• Antalya İli Expo 2016 Yönergesi uyarınca Expo Meclisi'nin Bütçesi Nedir?	12
• Expo 2016 Antalya Alanı Ne Kadar?	12
• Antalya Expo 2016 Aktiviteleri Nelerdir?	13
ii. Hatay'ın Expo Başvurusu.....	13
• Hangi Şehirler Hatay'ın Rakibi Oldu?	13
• Hatay'ın Başvuru Süreci Ne Kadar Sürdü?	13
• Hatay Expo Ne zaman Açıklanacak?.....	13
• Bundan Sonraki Süreç Nasıl Olacak?	13
KAYNAKLAR	14

I. EXPO NEDİR?

EXPO, Türkçe karşılığı “Sergi” olan İngilizce “Exposition” kelimesinin kısaltması olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle günümüzde yaygın olarak “EXPO fuarları” ifadesinin kullanımının yanlış olduğu değerlendirilmektedir. Bunun yerine sadece “EXPO” kelimesinin kullanılması, anlamı tam olarak yansıtmayacaktır. EXPO’lar, “Dünya Sergisi” ya da “Dünya Fuarı” olarak da adlandırılmaktadır. Dünyanın kültür, tarih ve eğitim olimpiyatları olarak nitelendirebileceğimiz EXPO’lar, ülkeleri uzmanlaşmış oldukları konulardaki bilgi birikimlerini daha yaşanır bir dünya için paylaşmak üzere bir araya toplamaktadır. Bu sergilerde, farklı ülkelerin çok çeşitli ürünleri bir araya getirilir. Ancak, burada amaç, bu ürünlerin pazarlanmasından çok temsil ettikleri ülkelerin kültür, tarih ve sahip oldukları varlıkların ortaya konmasıdır.

EXPO’lar birer ticari fuar olmaktan öte, eğitsel amaçlı birer tema ve kültür etkinliği olarak anılmaktadır. Bu tema ve kültür etkinlikleri; teknoloji, yenilik ve doğaya uyum gibi evrensel konuları hedef alarak tüm dünya ülkelerinin kültürel mirasları ile gelecek beklentilerini harmanlamaya yöneliktir. Devletler bir araya getirilerek, yeni fikirlerin doğması sağlanmaktadır. Düzenlenen EXPO’ların hiçbirinde ticari amaç yoktur. Bütün EXPO’ların (world fair) bir teması bulunmaktadır. Sergi yapılarının tamamı kalıcı değildir. Fuar yapıları mimari açıdan nitelikli yapılardır. EXPO’lar kentsel yenileme sağlayan organizasyonlardır ve dönemsel özellikleri olduğu gibi yansıtmaktadır. EXPO’lar iletişim sağlayan forumlardır, toplumu bilgilendirmeyi ve doğal çevrenin korunmasını hedeflemektedirler.

EXPO’lar, gerçekleştirildikleri kentlere, dünya halklarını bir araya getirerek, yeniliklerin ve sürdürülebilir gelişmenin kapısını uyum içinde aralamada rol oynama fırsatı verirken, kent kimliğine hafızalardan silinmeyecek bir itibar kazandırmaktadırlar.

i. EXPoların Ortak Hedefi?

Her bir EXPO kendi alanında halkı bilinçlendirmeyi, değişimi paylaşmayı, ilerlemeyi teşvik etmeyi ve diyalog ile deneyimleri aktarmayı hedeflemektedir.

Katılımcılar için;

Çok geniş bir kitleye hitap eden ve etki sahibi kişiler, uzmanlar, sivil toplum kuruluşları ve politikacıların bir arada çalışmasına olanak veren bir etkinliktir.

Uluslararası Toplum İçin;

EXPO ilerleme ve işbirliği için diyalog platformudur.

EXPO insanlığın karşılaştığı temel zorluklara çözüm bulmak için tüm dünyayı bir araya getirir. Katılımcılar bir sergi alanı veya pavyon kurarlar ve bu alanda tema ve alt temalarla ilgili kendi deneyimlerini ve fikirlerini sunarlar. Ayrıca konferanslar, çalıştaylar gibi profesyonel toplantılar organize edilir. Söz konusu etkinlikler fikir alışverişine, çözümler üretmeye ve yeni işbirliği bağları kurmaya yardımcı olur.

Halk için;

EXPO eğitim ve eğlence alanıdır.

EXPO eğitim ve eğlenceyi birleştiren bir deneyimdir ve çok sayıda konferans, sempozyum, sergi ve gösteri gibi faaliyetleri düzenleme olanağı sunar. Yenilikçi mimarisi ile EXPO alanının kendisi bir cazibe merkezidir. İnteraktif sergiler, çığır açan teknolojiler ve EXPO’nun yoğun kültür programı ziyaretçilere unutulmaz bir deneyim yaşatır. Katılımcılar İçin

EXPO uluslararası iletişim ve ekonomik fırsatlar yaratır.

Ev sahibi ülke, ülkeler, uluslararası organizasyonlar, sivil toplum kuruluşları ve şirketleri davet eder ve kendi pavyonları veya sergileri ile etkinliğin bir parçası olmalarını sağlar. Bu katılımcıların kendi başarılarını, fikirlerini, kültürlerini ve ürünlerini uluslararası kitleye sunmalarını sağlar. Katılımları ülkelerin sadece uluslararası imajına değil aynı zamanda uluslararası ortak faaliyetlerinin gelişmesine de katkıda bulunur.

EXPolar katılımcı ülkelere ev sahibi ülke ve diğer ülkeler ile işbirliği bağlarını güçlendirmeleri ile birlikte ülkelerini tanıtmaya fırsatı sunar. Şirketler etkinliklere katılarak pazarlarını genişletir, diğer şirketler ve kuruluşlarla irtibat kurar ve yatırım olanakları yaratarak yeni kitleler ile iletişime geçer. EXPO ayrıca uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum örgütlerine de çalıştıkları alanlarda farkındalık yaratabilmeleri için bir platform sunar.

Ev Sahibi Ülke için;

Ülkenin markalaşması ve kalkınması için bir araçtır.

EXPO'lar dünya liderleri ve karar merciler ile birlikte milyonlarca ziyaretçinin dünya çapında dikkatini çeken birkaç etkinlikten biridir. Ülkeye uluslararası imajını güçlendirme fırsatı sunar ve uluslararası alanda kendisini kilit bir konuma yerleştirir.

EXPO ayrıca kalkınmayı teşvik eden etkili bir yoldur. Altyapı, ulaşım ağları ve misafir kapasitesinin artmasını teşvik eder. Ayrıca, iş alanları yaratır ve ülkenin küresel iş ve yatırım çevresini geliştirir.

ii. EXPO'nun Ev Sahibi Ülkeye Katkıları nelerdir?

- EXPO'nun düzenlendiği şehir, turizm merkezi haline gelmektedir.
- EXPO'nun düzenlendiği ülkenin uluslararası arenada çok ciddi boyutta tanıtımı gerçekleştirilmiş olur. Hem potansiyel yatırımcılar hem de potansiyel turistlerin ülkeyi ziyareti ve tanınması ilerleyen dönemde ülke ekonomisine büyük katkılarda bulunabilmektedir.
- Uzun vadeli kredilerle inşa edilen fuar alanları EXPO sonrasında da değerlendirilir. Fuar pavyonları hastaneye, fuar alanları ise teknoparka dönüştürülerek onlarca yıl kullanılabilir. Ayrıca fuar için inşa edilebilecek görkemli yapılar hem şehre kazandırılmış olmakta hem de uzun yıllar boyunca o şehre düzenli turist çekilmesini sağlamaktadır.
- EXPO için yollar, parklar, yeşil alanlar yeniden modern ve zevkli bir anlayış ile inşa edilir. Kente has güzellikler, faytonlar, tramvaylar yeniden hayata geçirilerek; eski yapılar restore edildiğinden yeni eğlence ve dinlenme alanları yaratılabilmektedir.
- EXPO hazırlıkları dolayısıyla yapılan yatırımlar şehri güzelleştirmekte, ekonomik açıdan canlılık getirmekte, işsizliğin düşmesine ve huzurun artmasına yardımcı olmaktadır.
- Şehre en büyük katkı turizm açısından olmaktadır. Büyük bir turizm gelirine kavuşurken dünya çapında tanıtımını da yapma fırsatı bulmuş olur.

• Ekonomik açıdan en önemli katkı; şehrin, bölgenin ve ülkenin kaynaklarının seçilen tema etrafında seferber edilmesidir. Bu da o şehrin ve bölgenin o temayla öne çıkmasına, gerek sanayi gerekse kültürel açıdan bir merkez olarak tanınmasına yardımcı olmaktadır.

• EXPO ile ortaya çıkan dinamik on yıllar boyunca etkili kalabilmektedir.

• EXPO sayesinde ev sahibi ülke, diğer ülkelerden milyonlarca ziyaretçi çekmekte ve doğal, kültürel ve sosyal güzelliklerinin uluslararası alanda çok önemli bir tanıtımını gerçekleştirmiş olmaktadır.

• EXPO ile ev sahibi ülkenin vatandaşları ziyaretçi diğer ülke kültürleriyle tanışarak yeni şeyler öğrenebilmekte ve vizyon sahibi olabilmektedirler.

iii. Expo Başvurusu Nereye Yapılır?

Bureau International des Expos (BIE) - Uluslararası Sergiler Bürosu - EXPO organizasyonlarının takvimini, adaylık ve seçim süreçlerinin düzenlenmesini denetlemekle sorumlu hükümetler arası bir kuruluştur.

BIE, EXPO organizatörlerinin ve katılımcıların hak ve sorumluluklarını belirlemektedir. 1928 yılında Paris'te imzalanan uluslararası sözleşme ile kurulmuştur ve rolü bu sözleşmenin uygulanmasını gözetmek ve güvence altına almaktır. BIE üyesi olan 168 ülke, BIE nezdinde en fazla 3 delege ile temsil edilmektedir. Türkiye'nin BIE Baş Delegatesi Büyükelçi N. Murat ERSAVCI'dır. Türkiye BIE'ye 2004 yılından bu yana üyedir. Söz konusu kurumda Ülkemiz Dışişleri Bakanlığı Tanıtım Daire Başkanlığı nezdinde temsil edilmektedir.

Merkezi Paris'te bulunan BIE;

- Genel Meclis ve Başkan
- İcra Komitesi
- İdare ve Bütçe Komitesi
- Usul Komitesi
- Bilgi ve İletişim Komitelerinden oluşmaktadır.

BIE yılda dört defa toplanır. Bunlardan ikisi İcra Komitesi Toplantısı (Mayıs ve Ekim), diğer ikisiyse Genel Kurul Toplantısıdır (Haziran ve Kasım). Söz konusu toplantılar Paris'te düzenlenir. İcra Komitesi Toplantıları BIE'nin kendi binasında yapılır. Genel Kurul Toplantılarıysa OECD binasında gerçekleştirilir. 26-27 Kasım 2013 tarihlerinde düzenlenen 154. BIE Genel Kurulunun en önemli olayı, 2020 Expo'suna ev sahipliği yapacak olan ülkenin seçimi içindi. İki yıllık hazırlığın ardından Brezilya, Rusya, Türkiye ve Birleşik Arap Emirlikleri için oylama yapıldı. Üç tur oylamanın sonucunda kazanan 116 oyla Dubai oldu.

2020 Dubai Expo'sudan önce, BIE'nin önünde heyecan verici 5 Expo ve son derece önemli bir proje var: Şanghay'daki Dünya Expo Müzesi. Genel Kurul esnasında düzenleyiciler, üye devletleri gelişmelerle ilgili bilgilendirdiler.

2016 yılı ise Expo 2016 Antalya ve Milano Trienali ile oldukça yoğun geçecek. Çiçek ve Çocuk temalı Antalya Expo'su birçok parkı ve 7 hektarlık göleti ile "gelecek nesiller için yeşil bir dünya" yaratılması için gerekenleri sunacak.

Milano Trienali'nin teması ise "21. Yüzyıl. Tasarımdan sonra Tasarım".

2017'de "Geleceğin Enerjisi" temalı uluslararası Expo'ya Kazakistan ev sahipliği yapacak. 2014 yılının ilk yarısında dosyasını teslim eden Astana, yapım işlerine ve davet sürecine başlama fırsatı bulacak.

2019 yılında ise Pekin’de Botanik Expo’su düzenlenecek. 2010 Şanghay’dan 9 yıl, Kunming Botanik Exposundan ise 20 yıl sonra düzenlenecek olan Pekin Expo’sunun teması ise “Yeşil yaşa, iyi yaşa”. 7 hektarlık göleti ile “gelecek nesiller için yeşil bir dünya” yaratılması için gerekenleri sunacak.

iv. Expo Düzenlemek İçin Gerekli Prosedürler Nelerdir?

Bir EXPO Projesi düzenlenmesi için gerekli 7 adım:

1) ADAYLIK BAŞVURUSUNUN YAPILMASI

Uluslararası EXPO’ya başvurmak için, adayların öngörülen açılış tarihlerinden 5 ve 6 yıl önce başvurularını sunmaları gerekir.

Önerilen tarih, EXPO’nun süresi, organizatörün yasal statüsü ile başvuru dosyasında olması gerekir. Ayrıca devletin tam garantisi istenmektedir. **Aynı ülkede düzenlenen herhangi iki EXPO arasında en az 15 yıl olması** gerektiğini belirtmek gerekir.

2) TEKLİF VERME

İlk adaylık müracaatı takip eden altı aylık sürenin sonunda, BIE tarafından soruşturma aday ülke / şehir için soruşturma süreci başlamaktadır. Bu süreçte expo projesinin fizibilitesi değerlendirilecek, aday ülkenin ve şehrin siyasi ve sosyal iklim ve projeye hükümetin desteğinin olup olmadığı incelenecektir.

Aşağıdaki öğeler değerlendirilir:

- ✓ Önerilen tema (tanımı ve içeriği)
- ✓ Tarih ve süresi
- ✓ Lokasyon
- ✓ Expo yapılacak alan
- ✓ Beklenen ziyaretçilerin sayısı
- ✓ Mali fizibilite ve mali teminat sağlamak için önlemler
- ✓ Ülkelerin katılımı maliyetleri değerlendirilmesine izin veren göstergeler, bu maliyetini en aza indirmek için öneriler
- ✓ İlgili makamlar ve partilerin tutumu
- ✓ Vatandaşların desteği
- ✓ Projenin Çevresel Etkisi
- ✓ Projenin iletişim ve tanıtımı için hazırlanan planlar

Sonuçları BIE İcra Komitesi tarafından gözden geçirildikten sonra Genel Kurul’a rapor halinde görüş sorulur. Rapor onaylanırsa sonraki aşamada oylama sırasında BIE Üye Devletler tarafından değerlendirilmesi temelini oluşturur.

Başvurudan sonra aday ülkeler, projeye destek toplamak için; sempozyum, forum vs organizasyonlar ile BIE Üye Devletlerin temsilcileri ile bir araya geldikleri dünya seyahatleri düzenlenmesi şeklinde uluslararası kampanyaları yürütmek zorundadır.

3) OYLAMA

BIE üyesi ülkeler ev sahibi ülke için oy kullanırlar.

Teklif aşaması sonunda, BIE Üye Devletleri tarafından Genel Kurul'da gizli oylama usulü ile ev sahibi ülke için oylama yapılır. Her Üye Devlet bir oya sahiptir ve seçimde üye devletlere öncelik tanınır.

Oylama Prosedürü:

- ✓ Sadece iki aday varsa Expo ev sahipliği yapma hakkını en çok oyu alan aday kazanır.
- ✓ İki'den fazla aday varsa ilk turda kazanmak için bir teklifin 2/3 çoğunluk oyu alması gerekir. Teklifler arasında ilk turda 2/3 çoğunluğu elde eden olmazsa, oyların en az miktarda aldığı teklif elimine edilir. Sadece iki aday kalıncaya kadar bu işlem devam eder. Ev sahibi ülke daha sonra basit çoğunluk ile seçilecektir.

Bu prosedür Üye Devletler için geçerlidir. Üye olmayan devlet adayının bir Expo ya ev sahipliği yapma hakkını kazanması için 2/3 çoğunluğu elde etmesi gereklidir.

Seçim Kriterleri:

- Soruşturma misyonu tarafından projenin fizibilitesi ve geçerliliği değerlendirilir.
- Evrensel ilgiye ve aktif katılımları açısından cazibesi yönüyle üye devletler temanın kalitesini belirlerler
- Aday ülkenin üye ülkelerle karşılıklı ilişkileri dikkate alınır. (Sadece mevcut ilişkiler değil geleceğe yönelik tahminlerde kararı etkileyebilir.

Aday ülke Expo ya ev sahipliği yapma hakkını kazandıktan sonra, BIE ile yakın çalışmak ve BIE kuralları ve yönetmeliklerin gerektirdiği adımları gerçekleştirmekle yükümlüdür.

4) EXPO PROJESİNİN TESCİLİ VEYA ONAYI

Oylamadan sonra, gelecekteki ev sahibi ülke Expo için tam ve kesin uygulama planını sunup kendi Expo projesini resmileştirmelidir. Bu resmileştirme işlemine Dünya EXPoları için "kayıt" Uluslararası EXPolar için ve "tanıma" denir.

Dünya EXPO kaydı açılış tarihinden en az beş yıl önce gerçekleşmesi gerekir. Uluslararası EXPOLAR için tanıma, açılış tarihinden en az dört yıl önce gerçekleşmelidir.

Kayıt veya Tanıma başvuru dosyaları aşağıdaki hususları ele almalıdır:

- ✓ Yasal ve mali tedbirler
- ✓ Expo organizatörlerinin yasal statüsü
- ✓ Temanın geliştirilmesi (tema seçimi, tanımı, gelişimi, uygulamaları)
- ✓ Expo süresi
- ✓ Sitenin master planı
- ✓ Mali plan
- ✓ Bir ön tanıtım ve iletişim planı (ulusal ve uluslararası)
- ✓ Expo sonrası planı
- ✓ Organizatörlerin ticari stratejisi

Dosyaya, Expo'nun genel düzenlemelerine, gelecek katılımcıları tarif eden katılım sözleşmeleri, iptal ve tema ile ilgili herhangi bir özel düzenleme halinde tazminat garantisi belgesi, katılım için mali ve maddi koşullar ile katılım maliyetlerini en aza indirmek için alınacak önlemler eşlik etmelidir.

5) EXPO PROJESİNİN HAZIRLANMASI VE UYGULANMASI

EXPO Projesinin sadece kayıt veya kabul işleminden sonra ev sahibi aşağıdaki içerikte faaliyetlerin geliştirilmesi ve uygulanması işlerine resmi olarak başlayabilir:

- ✓ Sitenin planlama, inşaat ve işletilmesi
- ✓ Diplomatik kanallardan, hükümetler ve uluslararası organizatörlere Expo katılımları için resmi davetler gönderilmesi
- ✓ Katılımcılarla çalışarak katılım kılavuzunun hazırlanması. Expo katılımlarını optimize etmek için ev sahibi ülke BIE Üye Devletler ile düzenli temas halinde olacaktır.
- ✓ Tema ve uygulamayla alakalı aktiviteler geliştirilmesi
- ✓ Şehir geliştirme, kültür ve etkinliklerle ilgili programların planlanması ve organize edilmesi
- ✓ Özel yönetmeliklerin sonlandırılarak uygulamaya geçilmesi
- ✓ İletişim ve tanıtım planları sonlandırılması ve uygulamaya geçilmesi

Bu aşamada, Expo organizatörlerinin BIE'nin farklı organlarına düzenli olarak (yılda iki kez) rapor sunmaları gerekir:

- İcra Komitesine, Expo hazırlık çalışmalarındaki gelişmeleri sunulması,
- Kurallar Komitesine, etkinliğin özel düzenlemelerinin sunulması
- İletişim ve Bilgi Komitesine, Expo iletişim stratejisini sunulması
- Genel Kurula, genel bir ilerleme raporunun sunulması. Expo'nun düzgün yürütülmesini sağlamak için BIE Üye Devletler önerilerde bulunabilir veya bazı tedbirler alınmasını teklif edebilir.

6) EXPO AÇILIŞI

Expo kategorisine göre 3 ile 6 ay sürer. Etkinliğin kapsamı ve milyonlarca katılımcısı; çok sıkı lojistik, aşırı koordinasyon ve yoğun bir etkinlik ve faaliyet takvimi gerektirmektedir. Bu dönemde, organizasyon ekibi sayısı gönüllüler dahil olmak üzere birkaç bin kişiye kadar çıkabilir.

7) EXPO SONRASI PLANIN GELİŞTİRİLMESİ

EXPO'nun kapanışı alan için yeni bir hayatın başlangıcıdır. Gelecek EXPO Planı'nın iyi yönetimini sağlamak ve bölgenin kalkınma ihtiyaçlarına uygun olarak sitenin dönüşümünün sağlandığından emin olmak için bir takım oluşturulur.

BIE bu post-expo aşamasında ülkeleri eşlik eder ve Expo hazırlanması sırasında sunulan planın düzgün uygulanmakta olduğunu doğrular.

Bunun dışında Expo bittikten sonra şehir, EXPO'ya evsahipliği yapan şehirlerin fikir alışverişi ve tecrübe paylaşım ağı olan AVE'ye (Uluslararası Fuarlara Ev Sahibi Kentler ve Bölgeler Birliği) katılır.

<http://www.bie-paris.org/site/en/expos/about-expos/how-to-organize-an-expo>

***A1-B1 Kategorisinde yapılacak başvurular (Hatay) Uluslararası Çiçek Üreticileri Birliği (AIHP)'ye yapılacak olup yukarıdaki, söz konusu başvurular için BIE Prosedürleri işlemeyecektir.**

v. Expo Kategorileri Nelerdir?

Başvuru sürecinin uzunluğu, sergi alanlarının büyüklüğü, sergi süresine göre expolar 4 kategoride gerçekleştirilmektedir.

Kategori	Resmi İsim	Süre	Minimum Sergi Alanı	Başvuru
A1	Büyük Uluslararası Bahçe Bitkileri Sergileri	3-6 ay	50 Ha	2-6 yıl önce (Uluslararası Sergiler Bürosu-BIE onayı gerekli)
A2	Uluslararası Bahçe Bitkileri Sergileri–Kısa Süreli	8-20 gün	15,000 m ²	En az 4 yıl öncesinde
B1	Uluslararası Katılımlı Sergiler– Uzun Süreli	3-6 ay	25 Ha	3-7 yıl öncesinde
B2	Uluslararası Katılımlı Sergiler– Kısa Süreli	8-20 gün	6,000 m ²	2 yıldan öncesinde
A2/B1	Uluslararası Katılımlı Sergiler– Uzun Süreli	3-6 ay	25 Ha	3-7 yıl öncesinde

vi. Expo Daha Önce Hangi Şehirlerde Düzenlenmiştir?

Bugüne kadar dünyanın farklı şehirlerinde farklı kategorilerde expo düzenlenmiştir.

• A1 Kategorisi Expolar

Yıl	Ülke	Şehir	İsim
2012	Hollanda	Venlo	International Horticultural Exhibition Region Venlo Floriade 2012
2006/07	Tayland	Chiang Mai	Royal Flora Ratchaphruek
2003	Almanya	Rostock	IGA
2002	Hollanda	Haarlemmermeer-Amsterdam	Floriade
1999	Çin	Kunming	International Garden Festival
1993	Almanya	Stuttgart	IGA
1992	Hollanda	Zoetermeer	Floriade
1990	Japonya	Osaka	International Gardens and Greenery Exposition
1984	İngiltere	Liverpool	International Garden Festival
1983	Almanya	Munich	IGA
1982	Hollanda	Amsterdam	Floriade
1980	Kanada	Montreal	–
1974	Avusturya	Vienna	–
1973	Almanya	Hamburg	IGA
1972	Hollanda	Amsterdam	Floriade
1969	Fransa	Paris	–
1964	Avusturya	Vienna	–
1963	Almanya	Hamburg	IGA
1960	Hollanda	Rotterdam	Floriade

• **A2-B1 ve B2 Kategorileri Expolar**

Yıl	Ülke	Şehir	İsim	Kategori
2014	Çin	Qingdao	International Horticultural Exposition 2014	A2/B1
2013	Kore	Suncheon	Suncheon Bay Garden Expo	A2/B1
2011/12	Tayland	Chiang Mai	Royal Flora Ratchaphruek	A2/B1
2011	Çin	Xi'an	International Horticultural Exhibition	A2/B1
2011	Almanya	Koblenz	Buga	B1
2011	İtalya	Genua	Euroflora	A2
2010/2011	Tayvan	Taipei	Taipei International Garden and Horticulture Exposition	A2/B1
2009	Almanya	Schwerin	Buga	B1
2009	Japonya	Shizuoka	Hamanako Flower & Garden Fair	B2
2009	Kore	Kkotji	Korea Floritopia	A2
2008	Kanada	Quebec	Les Jardins des Floralties int.	B1
2008	Kanada	Quebec	Quebec en Fleurs int.	B2
2007	Almanya	Gera (G)	Buga	B1
2006	Çin	Shenyang	Shenyang	A2/B1
2006	İtalya	Genova	Euroflora	A2
2005	Fransa	Dijon	Florissimo	B2
2005	Almanya	Munich	Buga	B1
2004	Japonya	Hamamatsu	Pacific Flora	A2/B1
2004	Fransa	Nantes	Floralies Nantes 2004	A2

II. EXPO VE TÜRKİYE

Dünya Sergisi ya da Dünya Fuarı anlamına gelen EXPO, 159 yıllık geçmişiyle dünyanın kültür, tarih ve eğitim olimpiyatları olarak nitelendirilmektedir. Dünya kupası ve olimpiyatlardan sonra dünyadaki en büyük üçüncü organizasyon olarak anılan ve bu nedenle, dünyaya açılan bir kapı olarak nitelendirilebilecek EXPO'lara ev sahipliği yapabilmek için ülkeler ve şehirler kıyasıya rekabet etmektedirler. Ticari amaç gütmeyen ve birçok ülkenin katılımıyla fikirlerin, kültürlerin ve dünyanın geleceği için projelerin sergilendiği EXPO'larda; Devletler bir araya getirilerek yeni fikirlerin doğması sağlanmaktadır. EXPO düzenlenecek ev sahibi şehre ve çevresine yapılan yatırımlar nedeniyle kentsel yenileme sağlayan EXPO'lar aynı zamanda; sosyal, kültürel ve eğitsel yüzüyle insanlığın gelişimine ve hoşgörüsüyle bütünleşmesine öncülük etmektedirler.

EXPO'nun artan önemi ve etkisi nedeniyle Ülkemiz, EXPO'lara düzenli katılım sağlamak ve son dönemde EXPO düzenlemek için aday olmaktadır. Bu bağlamda, EXPO 2015'i düzenlemek için aday olan İzmir, EXPO'yu az bir oy farkıyla kaybetmiş fakat Antalya ilimiz 2016 Botanik EXPO'suna ev sahipliği yapmaya hak kazanmıştır.

i. Antalya Expo

Türkiye, ilk kez, 23 Nisan-30 Ekim 2016 tarihleri arasında Antalya'da "Çiçek ve Çocuk" temasıyla bir Uluslararası Botanik Sergisine ev sahipliği yapmaktadır. Hazırlıklar, Gıda, Tarım ve Hayvancılık

Bakanlığı ile EXPO 2016 Antalya Ajansı tarafından yürütülmüştür. Sergi Genel Komiseri Büyükelçi Erdoğan Kök'tür.

“Gelecek nesiller için yeşil bir dünya” hedefiyle düzenlenen EXPO 2016 Antalya’nın alt temaları “tarih”, “biyo-çeşitlilik”, “sürdürülebilirlik” ve “yeşil şehir” dir.

Serginin sembolü, şakayık çiçeği; maskotları ise Yörük kıyafetli “Ece” ve “Efe” isimli iki çocuktur.

“EXPO 2016 Antalya” **112 hektarlık bir alanda** gerçekleştirilmektedir. Expo alanında, ülke bahçelerinin yanısıra; Antalya’nın önemli simgelerinden olan tarihi Hadrianus Kapısı’nı sembolize eden Expo Kulesi, Türkiye’nin ilk Tarım ve Biyoçeşitlilik Müzesi, Kongre Merkezi, Amfi Tiyatro, çocukların eğlenerek öğrenmesini sağlayan etkinliklerin düzenleneceği Çocuk Adası, çocuklar için Bilim ve Teknoloji Merkezi, aileler ve çocuklar için Kır Alanı, Expo Gölü, EXPO 2016 Antalya’nın sembol çiçeği şakayık şeklinde teras, Expo Tepesi, Expo Ormanı, Kültür ve Sanat Sokağı ile mimari kültürümüzün yansıtılacağı yiyecek-içecek mekanları yer almaktadır.

“Uluslararası Botanik Expoları" başvurusunda yetkili diğer kurum ise Uluslararası Bahçe Bitkileri Üreticileri Birliği – AIPH'dir. EXPO'nun yapılacağı ülkenin bu kuruma üye olma şartı bulunmaktadır. Bu sebeple, Antalya Süs Bitkileri ve Mamulleri İhracatçıları Birliği, Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 30.12.2008 tarih ve 120009037 sayılı onayı ile AIPH' ye üyelik başvurusunda bulunmuştur. 2009 yılı Eylül ayında Zaragoza/İspanya'da gerçekleştirilen AIPH 61. Yıllık Kongresi' nde üyelerin oybirliği ile AİB, AIPH üyeliğine kabul edilmiştir. AIPH' ye dünya üzerinde 33 ülke üyedir.

Expo 2016 Antalya'nın Türkiye'nin tarihindeki ilk Expo olarak yerini alırken, Expo'nun tarihinde başka bir ilki daha yaşadı Türkiye. Expo 2016 Antalya'nın kazandırılmasında en büyük pay sahiplerinden biri olan Orta Anadolu Süs Bitkileri ve Mamülleri İhracatçıları Birliği Başkanı Osman Bağdatlıoğlu, botanik Expo'ların düzenlenmesine karar verici iki kurumdan biri olan **Uluslararası Bahçe Bitkileri Üreticileri Birliği'nin (AIPH) yönetimine seçilen ilk Türk** oldu.

• Expo Antalya’nın Yerel Yapılanması nasıl olmuştur?

Expo 2016 Antalya Projesine yol haritası olması amacıyla Antalya Valiliği tarafından Antalya İli Expo 2016 Yönergesi hazırlanmıştır. Söz konusu Yönerge kapsamında Expo Meclisi ve Expo İcra Kurulu yapılanmaları oluşturulmuştur.

• Antalya EXPO Meclisi Kimlerden Oluşmuştur?

2009 yılı itibariyle faaliyetlerine başlayan Expo Meclisi, Antalya Valisi'nin başkanlığında 31 kurumun temsilcilerinden oluşmaktadır.

EXPO MECLİSİ ÜYELERİ:

- ✓ Antalya Milletvekilleri (Tabii Üye)
- ✓ Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı
- ✓ Akdeniz Üniversitesi Rektörü
- ✓ İl Genel Meclis Başkanı
- ✓ Aksu Belediye Başkanı
- ✓ Döşemealtı Belediye Başkanı
- ✓ Kepez Belediye Başkanı
- ✓ Konyaaltı Belediye Başkanı
- ✓ Muratpaşa Belediye Başkanı
- ✓ Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı
- ✓ Antalya Esnaf ve Sanatkar Odaları Birliği Başkanı

- ✓ Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı
- ✓ Antalya Organize Sanayi Bölge Müdürü
- ✓ Antalya Organize Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanı
- ✓ Antalya Serbest Bölge İşleticisi Anonim Şirketi Müdürü
- ✓ Antalya Gazeteciler Cemiyeti Başkanı
- ✓ Antalya Süs Bitkileri ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı
- ✓ Antalya Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı
- ✓ Antalya Tanıtım Vakfı Başkanı
- ✓ Antalya Ziraat Odası Başkanı
- ✓ Akdeniz Turistik Otelciler Birliği Başkanı
- ✓ Antalya Rehberler Odası Başkanı
- ✓ Antalya Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanı
- ✓ Antalya Fuarçılık İşletme ve Yatırım Anonim Şirketi Başkanı
- ✓ Fraport IC İçtaş Havalimanı Yer Hizmetleri A.Ş.
- ✓ Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği Antalya Şube Başkanı
- ✓ Deniz Ticaret Odası Antalya Şube Başkanı
- ✓ Antalya Genç İşadamları Derneği Başkanı
- ✓ Antalya Girişimci İşadamları Derneği Başkanı
- ✓ Antalya Sivil Toplum Kuruluşları Güç Birliği Dönem Temsilcisi
- ✓ Antalya Çocuk Meclisi Başkanı ve 2 Çocuk Üye

• **Antalya EXPO 2016 İcra Kurulu Kimlerden Oluşmuştur?**

Antalya İli Expo 2016 Yönergesi kapsamında oluşturulan İcra Kurulu toplantılarına, 14 Mayıs 2009 tarihi itibarıyla, başlanmıştır.

İCRA KURULU ÜYELERİ:

- ✓ Antalya Valisi'nin görevlendirdiği Vali Yardımcısının başkanlığında
- ✓ Tarım İl Müdürü
- ✓ İl Kültür ve Turizm
- ✓ Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı Temsilcisi
- ✓ Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Temsilcisi
- ✓ Antalya Ticaret Borsası Temsilcisi
- ✓ Antalya Süs Bitkileri ve Mamûlleri İhracatçıları Birliği Temsilcisi

• **Antalya İli Expo 2016 Yönergesi uyarınca Expo Meclisi'nin Bütçesi Nedir?**

İl Özel İdaresi, Antalya B.Ş.B., Aksu – Döşemealtı – Kepez – Konyaaltı – Muratpaşa Belediyeleri, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası, Antalya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, Antalya Ticaret Borsası, Antalya Ziraat Odası, Antalya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü ile Meslek Odaları, Dernek ve Vakıfların içinde bulunulan yıla ait yıllık gelir bütçelerinin % 0,2' si ile Expo Meclisi' nde yer alan Anonim Şirket ve Ticarî İşletmelerin bir önceki yıl karlarından aktarılacak % 0,2 paylar ve sivil toplum örgütleri ile diğer kişi ve kuruluşlarca yapılan bağış ve yardımlar, sponsorluk gelirleri, reklâm gelirleri, faiz gelirleri ve diğer gelirlerden oluşmaktadır.

• **Expo 2016 Antalya Alanı Ne Kadar?**

EXPO 2016 Antalya'nın toplam 112 hektarlık bir alanda kurulmaktadır. Expo' ya toplam 100 ülkenin ve 30 büyük kuruluşun katılımı öngörülmektedir.

ANA BÖLÜMLER

EXPO alanlarında genel olarak yer alan dört bölüm vardır.

- 1- Expo Tepesi
- 2- Expo Ormanı
- 3- Expo Göleti
- 4- Expo Kulesi

- **Antalya Expo 2016 Aktiviteleri Nelerdir?**

EXPO 2016 Antalya faaliyetleri kapsamında uluslararası ölçekte birbirinden farklı pek çok organizasyona da imza atılacaktır.

- Paneller
- Toplantılar
- Seminerler
- Çocuk Kongreleri
- Sahne Sanatları
- Konserler,
- Expo Showları

ii. Hatay'ın Expo Başvurusu

Antalya'nın Expo'yu Türkiye'ye getiren ilk kent olması ve bu kapsamda çok önemli yatırımların kazandırılması ile Türkiye'de birçok kentin yeni Expo'lar için girişimlerde bulunduğu ve planlamalar yapmaya başladı. İstanbul dahil birçok kentin bu konuda çalışmalarına başladı. Bu konuda Antalya'dan sonra Türkiye'den ilk girişim Hatay'dan geldi. Hatay, 2021 botanik Expo için resmen başvurdu. Almanya'nın Dortmund şehrinde Uluslararası Bahçe Bitkileri Üreticileri Birliği (AIPH) Genel Kurulunda, Büyükşehir Belediye Başkanı ve Ajansımız YK Üyesi Sayın Doç. Dr. Lütfü Savaş tarafından gerçekleştirilen sunumun ardından 2021'de düzenlenecek EXPO'nun Hatay'a verilmesi oy birliği ile kabul edildi.

- **Hangi Şehirler Hatay'ın Rakibi Oldu?**

Hatay'ın başvurduğu B1 kategorisinde 6 ay sürecek botanik dalındaki Expo 2021 için Avustralya'nın Gold Coast ve Çin'in Yongzhou şehirleri de resmi adaylık başvurusu yaptı. **Medeniyetler tarihi, çok kültürlülüğü, dinlerin kardeşliği** gibi değerleri ile diğer ciddi rakiplerine karşı ön plana çıkarıldı.

- **Hatay'ın Başvuru Süreci Ne Kadar Sürdü?**

2021 Botanik Expo için 2016 yılı Nisan ayında başvuran Hatay'la ilgili karar süreci yaklaşık 1 yıl sürdü. 2016 yılı Eylül ayından itibaren sunum ve denetimler başlatıldı.

- **Hatay Expo Ne zaman Açıklanacak?**

Onaylanan adaylık Mart ayında gerçekleştirilecek olan Uluslararası Bahçe Bitkileri Üreticileri Birliği (AIPH) toplantısında açıklanacak.

- **Bundan Sonraki Süreç Nasıl Olacak?**

"Medeniyetler Bahçesi" temasıyla EXPO'yu düzenlemeye hak kazanan Hatay'da fuarın yapılacağı alan için uygun yerler belirlenecek. Bu yerler EXPO yetkililerine de gösterildikten sonra gerekli çalışmalara başlanacak. 2021 yılında Hatay'da 300 dönümlük Botanik Bahçesi'nde 6 ay boyunca katılacak tüm ülkelerin bahçeleri sergilenecek."

KAYNAKLAR

- 1- <http://www.aiph.org/>
- 2- <http://www.bie-paris.org>
- 3- <http://www.expo2016.org.tr/organizasyon/expo-nedir>
- 4- <http://www.susbitkileri.org.tr/tr/expo-2016-antalya-projesi>
- 5- <https://tr.wikipedia.org/wiki/Expo>
- 6- http://www.mfa.gov.tr/dunya-sergileri-_expo_.tr.mfa
- 7- <http://www.antalya.gov.tr/icerik/24/158/botanik-expo-2016.html>